כוכבי אור

פרשת ויצא תשפ"ז
שנה ל"ג גליון י"ז

	הדה"נ	מוצש"ק	ר"ת
י-ם	4.02	5.16	5.55
ב"ב	4.16	5.17	5.53

1518

אמרות טהורות
מספה"ק על פרשת השבוע
נא לשמור על קדושת הגליון

יו"ל ע"י מכון "דובב מישרים"
n4183604@gmail.com
ת.ד. 5262 ירושלים

ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו. וברש"י מחז"ל שלקח כמה אבנים והתחילו מריבות זו עם זו וכו' עשאן הקב"ה אבן אחת. **ובשם משמואל מביא מהאבני נזר** שהק' וכי בכל פעם הי' כך ולא יכל לישון על ב' כרים יע"ש.

וי"ל דרק כאן אירע כן משום שהי' בזה רמז הוראה מיוחדת ליעקב אבינו ע"ה בזה שנעשה כך, והוא דאי' במדרש תנחומא כאן ובמדרש רבה פר' אמור וירא והנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו, שאלו היו שרי האומות וראה אותן עולים לגדולה ויורדים אח"כ מגדולתן, ואמר לו הקב"ה שיתחזק ג"כ לעלות, ויעקב אבינו לא רצה מפחד שמא אח"כ ג"כ יצטרך חלילה לירד, ער וועט דאס נישט קענען אויס האלטן, לכן הי' עליו תביעה מהקב"ה שאם הי' עולה לא היו בנ"י צריכים אח"כ לירד לגלות, כי העלי' הייתה עלי' לתמיד, ואמר יעקב להקב"ה וכי לעולם כך, א"ל הקב"ה לא, כי אעשה כלה בגוים, ועם ישראל אינו כלה בזכות שמשמרין לכלות פאת שדיהם. לכך כאשר יעקב אבינו הי' מתנהג בעניוות, כי קטן יעקב ודל, והי' צריך הפעם שיתחזק לעלות, ולא לאחוז רק בעניוות, לכך הראוהו מן השמים גודל מעלתו עד שהי' מריבה בין האבנים ונעשו אחד, שעל ידי זה יתחזק בכחו לעלות עוד. אמנם יעקב אבינו ע"ה בגודל ענוותנותו כי קטן יעקב ודל לא פי' הדבר כן, וא"כ הדרא קושי' לדוכתי' איך פירש את העניין שדוקא כעת נתהוו ונתחברו האבנים לאחד.

וי"ל דיעקב אבינו ע"ה פירשו בדרך אחר. הנה בקובץ התמים שיו"ל ע"י חב"ד לפני כשלשים שנה נדפס שם כת"י **מהצמח צדק** שכותב ששמע מפי זקינו **האדמו"ר** שבזמן **המגיד ממעזריטש** הי' אז המלחמה בין אסטרייך בראשות המלך פרידריך לבין רוסי', והי' אז המדובר אצל העולם לחידוש גדול שהמציא פרידריך במלחמה זו שעד אז הי' נהוג לערוך חזית גדולה, כאשר במלחמה ישנם כמה חזיתות שצריכים להלחם כנגדם, ואז חידש שכינס את כל חייליו נגד חזית אחת, וע"י שכוחו הי' גדול באותו מקום ניצח את נקודת החזית הזו, וכן המשיך והעביר את כל חייליו ללחום בנקודת חזית אחרת וניצח גם שם, וכך עשה אחת לאחת כך שינצח את המלחמה, והי' אז פרסום גדול בעולם מהחידוש הלזה, וכאשר צדיקים היו לוקחים מכל דבר הוראה לעבודת השם, אמר אז **הרה"ק ר' אברהם המלאך בנו של המגיד ממעזריטש**, כי ממנו ניקח לעבוד את השם, שצריכים לערוך מלחמה עם יצה"ר גדול כזה, ובמלחמה זו ישנם ג"כ הרבה חזיתות, ובכדי לנצח המלחמה צריכים לעבוד על נקודה אחת לגמרי, ולא לתפוס הכל בפעם אחת, ואחר שינצח מדה א' יקל עליו לנצח מדה שני וכן לעולם. וזה פי' יעקב שנרמז לו במה שנעשו האבנים אחד שבעבודת השי"ת צריך מתחלה לעבוד לגמרי על דבר א'. הרבה פעמים כשמגיע התעוררות לאדם להתחזק, מתרשל הוא בחשבו שממילא אינו מחזיק אצלו זמן רב ואין לזה אצלו קיום, צריך להתחזק לדעת ולזכור את ההוראה מיעקב אבינו שבעבודה צריך לעבוד על דבר אחד, ולדעת שעכשיו עובד הוא על מדה זו, וכמו בלימוד התורה אם האדם רוצה ללמוד הכל בפעם אחת הוא יוצא מבולבל, ואם לומד דבר א' בעיון קונה אותו בקניין גמור, ואח"כ נקל לו להמשיך, כן הוא גם בעבודת השי"ת בכללות, וצריך לזכור ההוראה מיעקב אבינו ע"ה לעבוד על דבר א', זו היא הדרך ובה מצליחים בסייעתא דשמיא. (כ"ק מרן ראש הישיבה זצוק"ל)

וישכב במקום ההוא וגו' ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש אלקים במקום הזה ואנכי לא ידעתי (כח יב-יג). י"ל כי אותן י"ד שנים שהיה נטמן בביהמ"ד של שם ועבר לא שכב יעקב רק היה לומד ועבד את השי"ת בלימודו, אבל בשינה לא היה יודע שאפשר לעבוד את השי"ת, וכאשר בא אל המקום ההוא וישכב ויחלום וגו', אז ראה יעקב אבינו ע"ה אשר בשינה יש ג"כ יכולת לעבוד את השי"ת, וזהו ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש אלקים במקום הזה, פי' רואה אנכי היום שיש ה' ג"כ בשינה, ויכולים גם בשינה לעבוד את עבודת הקודש, ואנכי לא ידעתי, פי' מזה לא ידעתי עד הנה. (אוהב ישראל, אפטא)

והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה (כח יב). האדם במעשיו לפעמים מגיע השמימה, היינו למעלה מן השמים, ומלאכי אלקים עולים ויורדים בו, היינו שיש למלאכים עליה על ידו ולפעמים ח"ו ירידה ע"י. (הרה"ק רבי יצחק מראדוויל זי"ע)

ויקץ יעקב משנתו וכו' ואנכי לא ידעתי וגו' מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים (כח טז-יז). יש לפרש דהנה הקשה במדרש (ויק"ר כא יב) עה"פ וכל אדם לא יהיה באוהל מועד, והלא הכהן היה שם, ומתרץ המדרש שהיה לו אז התפשטות הגשמיות וממילא גם הוא לא היה שם. וזה הפי' ואנכי לא ידעתי שלא היה יודע א"ע כלל, שהיה ליעקב אבינו ע"ה התפשטות הגשמיות ע"כ מוכרח שזה המקום הוא בית אלקים ושער השמים דהיינו מקום המקדש, שזהו מקום המסוגל לזה. (הרה"ק רבי חיים מצאנז זי"ע)

ויצק שמן על ראשה (כח יח). והק' בס' **פענח רזא** מהיכן היה ליעקב שמן שהרי אליפז בא ולקח כל אשר לו, ומהיכן א"כ נטל השמן, ותי' דהרי מקלו נשאר לו כדכתיב (לב יא) כי במקלי עברתי את הירדן, והוא היה חלול שהביאו עמו תמיד מלא שמן ומזה היה לו להדליק ללמוד תורה, ובפי' רזא דמאיר הקשה מה שביקש יעקב בפ' וישלח אלוקי אבי אברהם ואלו' אבי יצחק וכו' כי במקלי עברתי וכו' הצילני נא וכו' אע"כ דיעקב אבינו ע"ה חיפש זכות על עצמו שינצל מעשו וע"כ אמר "כי במקלי" דהיינו על שהיה המקל עם השמן תמיד עמו ללמוד תורה. וי"ל כמו שדרשו חז"ל בגמ' נדרים (דף ל"א) "כי ביצחק" ולא כל יצחק, כמו"כ הכא הפי' "כי במקלי" היינו במה שיש בהמקל. ועל זה אנו מתפללים בתפילת גשם "זכור טען מקלו ועבר ירדן מים" שזכות התמדתו של יעקב אבינו ע"ה שהי' טוען מקלו שיוכל ללמוד כל רגע ובזכות זה נתן מקלו בירדן ונבקע הירדן, כ"כ נזכה ע"י זכות התורה שלו לגשמי ברכה וכט"ס. (כ"ק אדמו"ר בעל מכתם לדוד מזוטשקא זיע"א)

וידר יעקב נדר לאמר אם יהי' אלו' עמדי וגו' ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש ושבתי בשלום אל בית אבי והי' ה' לי לאלו' (כח כ). ידוע מספרים הקדושים, דמאחר והתורה היא נצחית, יש למצוא בכל פרשה שבתורה רמז ולימוד לדורות. ונראה ללמוד מפסוק זה וידר יעקב נדר וגו', שכשהשי"ת נותן לאדם די צרכו ופרנסתו בעוה"ז, זקוק אותו אדם לשמירה גדולה ולסייעתא דשמיא מיוחדת שישוב בשלום אל אביו שבשמים, שלם מן החטא, כי גדול נסיון העושר מנסיון העוני כידוע. וזה נרמז בדברי יעקב אבינו ע"ה "אם יהי' אלו' עמדי וגו' ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש ושבתי בשלום אל בית אבי" שאחר כל השפעת הטובה אזכה לשוב בשלו' מן החטא אל אבי שבשמים. וכמו כן צריך בקשה ותפלה מיוחדת "והי' ה' לי לאלוקים", שאף בזמנים הטובים בשפע פרנסה וכלכלה יהי' עליו עול מלכות שמים. ועוד כונה בבקשת "והי' ה' לי לאלוקים" שיזכה להמליך את השי"ת על כל המעשים, ולדעת בבירור שכל מה שהשיגה ידו הוא מאתו ית', ולית לי' מגרמי' כלום. ויש להוסיף עוד ברמז זה, שכאשר יש לאדם כל טוב, לחם לאכול ובגד ללבוש, ונפשו בשאלתו לשמר אותה מן החטא. ולהשיבה בשלום אל אביו שבשמים, העצה לכך היא, שבשעה שיש לפניו טובה וברכה, יראה לנגד עיניו שיש גם מצב שונה שמדת הדין מתוחה ח"ו על האדם ר"ל, שאז יש הסתר פנים וצער ויסורים ר"ל, וזה שייך להיות הן בזה העולם, והן בבא. וזהו "והי' ה' לי - לאלוקים" שבשעה שמדת הוי' שהוא רחמים הווה אצל האדם, דהיינו שחסד ה' עמו, יקח ללבו לזכרון תמיד את מדת אלוקים שהוא דין, ויזכור כי על כל דבר יביאו האלו' במשפט, ועי"ז ישמור נפשו מכל חטא, ובזה יבוא בשלום אל בית אביו שבשמים. (נחל יצחק)

והיה ה' לי לאלוקים (כח כא). במדרש (ב"ר ע ו) אמר רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי, נטל הקב"ה שיחתן של אבות ועשאן מפתח לגאולתן של בנים, אמר לו הקב"ה, אתה אמרת והיה ה' לי לאלוקים, חייך, כל הטובות וברכות ונחמות שאני נותן לבניך איני נותנן אלא בלשון הזה, שנאמר (זכריה יד ח) **והיה ביום ההוא** יצאו מים חיים מירושלים וגו'. ודרשו שם במדרש עוד כמה מקראות שפותחין בלשון והיה. והענין, כארז"ל (ב"ר מג ב) 'והיה' משמש לשון שמחה. - דהנה בעידנא דא לא היתה עבודת יעקב מתוך שמחה שלימה, כי סוף סוף היה נרדף מעשיו אחיו, ופניו מועדות לבית לבן הארמי עם כל המגרעות והחסרונות, וכאשר ארז"ל בריש פרשתן (ב"ר סח ב) שנשא יעקב תפילה ואמר 'שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי', וכן דרשו רז"ל (ב"ר עד) בקרא זה, כי חשש יעקב אבינו מאוד עד שהתפלל לעזרת השי"ת להינצל מלשון הרע ג"ע ושפיכות דמים ועבודה זרה. - על כן כלל הפעם בתפילתו 'והיה' ה' לי לאלוקים, והיה לשון שמחה, שיזכה שיבוא זמן לעבוד את ה' מתוך הרחבת הדעת ושמחה.

(הג"ר שמואל הלוי ואזנר זצ"ל, שבט הלוי)

אך עצמי ובשרי אתה (כט יד). כאשר סיפר יעקב ללבן 'את כל הדברים האלה', כמו שפי' רש"י, שלקח מעשו את הבכורה ואת הברכות ולכן הוצרך לברוח, אמר לו לבן: 'אך עצמי ובשרי אתה' הרי אנשים אחים אנחנו, הרי אתה רמאי כמוני...

(הרה"ק רבי ברוך מקוסוב, יגדיל תורה)

אשר תמצא את אלהיך לא יחיה וגו' הכר לך מה עמדי וקח לך (לא לב). הרה"ק **רבי מרדכי יוסף מאיזביצא** זצ"ל, פירש בפסוק זה: 'עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה', אפילו אם תמצא את אלהיך, מה יתן ומה יוסיף לך, הרי לא יחיה, הרי פה להם ולא ידברו, עינים להם ולא יראו. וכי לא מוטב אם 'הכר לך מה עמדי וקח לך' - למד להאמין בא-ל חי אשר עמדי, ואם תחפוץ לעבדו ותשתוקק לקורטוב של יידישקייט, הרי תוכל להשיג זאת אצלי..

(האדמו"ר הבית ישראל מגור זצ"ל, פאר ישראל ח"ב עמ' רצ"ב)

שיח שרפי קודש

פעם באחד מימי החנוכה כשעבר **הרבי הבית ישראל מגור** ברחוב דוד ילין, פגש את **הגרי"ז מבריסק** זצוק"ל, שהתגורר שם בסמוך, ובירכו זה את זה לשלום. טרם לכתם פנה הרב מבריסק זצוק"ל אל הבית ישראל זצוק"ל ושאלו, מדוע הוא שומע מדי ערב את הבחורים שלו יושבים בצוותא ומאריכים בסעודות ומזמרים, ענה לו הבית ישראל בפליאה: שטייט דאך אין רמ"א (או"ח סי' תרע ב) ?! הסביר הגרי"ז את שאלתו: ברמ"א כתוב שיש 'קצת' מצוה בריבוי הסעודות בחנוכה, אבל למה מרבים ומאריכים בהם כל כך? חייך הבית ישראל זצוק"ל וענהו בחריפות כדרכו: **"אונזער בחורים לערנט מען אויס צו ציטערן פון א 'קצת' עבירה ווי פון א גרויסע עבירה. ממילא פון א 'קצת' מצוה מאכן זיי אויך א גרויסע מצוה!.**

(אמרות טהורות ראחמיסטריווקא, סיפורי קודש ח"ב, כסלו תשפ"ז)

וישמע אלו אל לאה (ל יז). חתנו של **הרה"ק רבי יוחנן מראחמיסטריווקא** זי"ע היה **הרה"ק רבי משה מטישטשעלניק** זי"ע, וחתנו היה **הרה"ק רבי שמעון שלמה מאליק** זי"ע, ולא התקיימו אצל הילדים רח"ל, והיה שולח מכתבים לחו"ז הרה"ק רבי יוחנן מראחמיסטריווקא זי"ע שיוושע. פע"א אמר להרבנית שתסע לראחמיסטריווקא, ולא תחזור משם עד שיבטיח לה זקינה הרה"ק בן זכר, כשהגיעה לשם וביקשה כן לא רצה להבטיח, ואמר שאינו יכול להבטיח לה, אמנם היא הייתה נאמנת לפקודת בעלה הק', ונשארה שם בראחמיסטריווקא. כך עברו כמה חודשים, עד שפ"א נכנסה הרעבעצין לבעלה הק' והפצירה בעבור נכדתם שיבטיח לה ילדים, ואמרה: די גאנצע וועלט קענסטו העלפן און דא וואס וועט זיין ביים סוף, זי מוז דאך אמאל געהלפן ווערן! אז ענה הרה"ק רבי יוחנן זי"ע ואמר להמשמש מו"ה ר' אברהם יעקב ז"ל, הבא לי חומש, ופתח החומש בפרשת ויצא אל הפסור וישמע אלקים אל לאה, שכתב שם רש"י "שהיתה מתאוה ומחזרת להרבות שבטים", ואמר להמשמש שיכתוב הרש"י הזה על הקלף, ואמר: "בגזירת פתגמין דאורייתא דא שתושע בבנים", וחזרה לביתה ונפקדה ונולד לה בן ה"ה הרה"ק **רבי יוסף דוד** זצוק"ל שהיה רבי גדול, ואח"כ נולדו לה עוד בן ובת.

(אמרות טהורות, ראחמיסטריווקא)

מעשה בבחור מבוגר מאד שנתקשה בפרשת השידוכים, ננסנכ הבחור אל רבו ושאל, רבי קדוש, עד מתי... עד מתי... מקבל אנוכי גזירת שמים באהבה, אבל בתנאי שהרבי יגלה את הקץ - מתי אזכה לבוא בברית האירוסין... אמר לו הרבי הנה בתוה"ק נתבארו בארוכה הניסים שאירעו במציאת זיווגו של יצחק, מיד בצאת אליעזר לדרכו פדנה ארם - 'קפצה לו הארץ', בהגיעו לשם - 'טרם כילה לדבר והנה רבקה יוצאת' (כד טו), והנה מיד מתאמת לו הסימן - 'והאיש משתהה לה ...', לאחר מכן מת בתואל שרצה להמית את אליעזר בסם המוות ששם במאכלו ובא מלאך והחליף קערותיהם (מדרש אגדה) לא כן היה בהגיע תור כלולות יעקב אבינו, כי לא די שלא אירעו לו ניסים, אלא בכל אשר פנה נתקל במכשולים ומהמורות, אך 'ויצא יעקב מבאר שבע' - קפץ עליו רוגזו של אליפז שרצה להרגו, וכפדיון נפש בזז את כל אשר לו, לאחר מכן העבידו לבן שבע שנים, ורק לאחר כל זה זכה לבנות את ביתו ולהקים שנים עשר שבטי י-ה עדות לישראל, והרואה יתמה 'מה נשתנה' זה מזה. וביאור הדבר (אף שאין לנו כלל השגה באבות הקדושים ובהליכותיהם, אלא שניתן לנו רשות ללמוד את הנוגע לנו כפשוטן של דברים), כי בשלח אברהם אבינו את אליעזר עבדו לא ידע היאך תהא דרכו, ולכן מיד נשא את כפיו – ה' אלוקי אדוני אברהם, הקרה נא לפני היום ועשה חסד עם אדוני אברהם' (כד יב), ולאחמ"כ 'ניצב

שלשה מוחלין להם עוונותיהם וכו'. פ"א כשהיה אא"ז **הרה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר** זצוק"ל בוורשא בא אליו חתן ביום חופתו מקושט ומסולסל בשערו ובגדי דייטש. פנה אא"ז זצוק"ל אל החסידים שעמדו שם ואמר שלשה מוחלין להם עוונותיהם ואחד מהם חתן ביום חופתו. ונלמד מן וילך עשו ויקח את מחלת בת ישמעאל. מהו השייכות מנשואי עשו ומחלת ללמוד מחילת עוונות ביום חופתו. נשמע מכאן אעפ"י שהחתן הוא כעשו והכלה היא כמחלת אעפ"כ אם עשו תשובה מוחלין להם.

(דברי ישראל, מודזיץ)

הרה"ק רבי אהרן מקראקא זי"ע - ז' כסלו [מאמר ב']

המשך משבוע שעבר

בשעה שנפטר הרה"ק מו"ה שלמה זלמן מוויעליפולי זצ"ל הי' אז רבי ארון בצאנז אצל הד"ח. ויהי כשמוע ר' ארון כי רש"ז משום צוואתו נטמן על יד אביו המאור ושמש וגנב את מקומו המיוחד לו, היטב חרה לו ונכנס להד"ח ואמר, "יברכני הרבי ויפטרני לשלום כי ירט הדרך לנגדי וחפץ אנכי לנסוע חזרה לביתי". "מאי פתאום המהירות?" שאל הד"ח. ויען ר' ארון בקובלנא, "הולך אני לפנות את הרש"ז מוויעליפולי מקברו, כי איך הי' יכול להעיז ולצוות שינחוהו שמה, הוה ליה למידע שהדבר הזה לוקח מבנו של המאור ושמש השוכב אצלו חתיכת לב [א שטיק הארץ] (מפי הרה"ק מחאנטשין הי"ד) א"ל הד"ח, "בשביל דבר זה הלא אינכם צריכים להיות נחפז לדרככם כ"כ ותוכלו לעשות כן גם אחר שבוע או שבועיים". ונשאר שם עוד ימים אחדים. אח"כ כשבא עוד לקבל ברכת פרידה, אמר לו הד"ח, למיהוי ידוע כי קבורתו של רש"ז הוא במקומו וכהלכתו. רגלים לדבר דפעם אחד כאשר נסע אביו המאור ושמש מבית המגיד מקוזניץ, התאכסן בבית אביו של ר' שלמה זלמן בפאצינוב. וכאשר עבר המאור ושמש אצל מטתו של ר' שלמה זלמן שהי' אז נער בן חמש, בכה הילד מאד. וישאלו לו, מאי קרה. ויען שרוצה לישן ביחד עם האי גברא שנתארח כאן. ויסרבו לו. בכה עוד. וכשמוע המאור ושמש הסכסוך אמר, "מאי בכך, אישן במיטתו ביחד אתו", כשהשכים בבוקר שאלוהו אנשי הבית איך עבר עליו הלילה. ויען "טוב מאד, עם הילד הזה טוב לשכב". וסיים הד"ח כי משיחות חולין של אביו יש ללמוד הלכה למעשה כי הי' ניחא ליה לשכב עמו בבית החיים, וא"כ גם ר' ארון בע"כ יענה אמן לאביו. (דור דעה מערכת וויעליפאלי), ושאל להד"ח, "מ"מ אנה אשכב אנכי?", א"ל הד"ח, "באמת הלא לא הי' מקום רווח גם בשבילו, אלא נעשה מקום, והכי נמי בדידך יימצא מקום רווח ומאי איכפת לך שעד אז רש"ז ישכב במקום ההוא". אז נחה דעתיה של ר' ארון. אחר פטירת ר' ארון מצאו ממנו צוואה שישכיבוהו אצל אביו. החברא קדישא בידעם ששם מונח רש"ז לא ידעו מה לעשות. וילכו לבית החיים לטכס עצה אולי יש מקום פנוי בצד אחר. ולתמהון עיני כולם מצאו כי המצבה הסמוך להמאור ושמש זזה הלאה ונשאר מקום ריק, ויניחוהו שם.

כן הי' ר' ארון אצל הרה"ק מראפשיץ זי"ע. וישב אצלו עם מלבוש עליון ששפה הי' לפיו כפי תחרא טווי במשי והי' אז חדש. הרבי הביט עליו בתמהון שהולך אחר החדש. א"ר ארון, "הן ישבתי אצל אבא מארי ז"ל שבע שנים עם מלבוש זה וגם אצל החוזה ולא אמרו לי כלום, ומדשתקי ש"מ ניחא לחו, ובכן אין עליכם להתערם עלי".

גם אצל חתנו הרבי ר' אשר'ל מראפשיץ זצ"ל ביקר ר' ארון פעם בצוותא חדא עם הדברי חיים זי"ע, ומני אז הי' נוסע אליו בכל שנה על חג הפסח. בשנת תר"ה נסע ג"כ קודם החג לראפשיץ, אולם אחר קבלת השלום פקד עליו הרבי שיסע חזרה לביתו על ימות החג. ויעש כן אהרן אף על גב שלא עמד על דעת רבו להבין טעמא דמילתא. בליל התקדש חג ישב ר' ארון וערך את הסדר בהתלהבות נפלאה. באמצע הסעודה נרדם מעט. ותרא הרבנית שנפתחה הדלת והרבי ר' אשר'ל נכנס. ותבהל ותצעק, "אהרן, ראה נא הרבי מראפשיץ פה בבית". ויקץ משנתו וירץ לקראתו ונכנסו לחדר אחר והמתיקו סוד יחדו זמן ארוך. אח"כ גמר ר' ארון את הסדר בהתלהבות עצומה והרבי הלך לדרכו. אחר הסדר סיפר ר' ארון להרבנית כי הרבי הוא כבר בעלמא דקשוט דנפטר בערב פסח, ועל כן ברוח קדשו שלחו לביתו בערב יו"ט בידעו כי ממילא לא יוכל להסתופף בצלו ביו"ט.

(סיפורי נפלאות מגדולי ישראל)

ר' ארון בא להרה"ק מו"ה מרדכי מטשערנאבל זי"ע, וכשראה שהר"מ יושב בתענית תמיד, שאלו, "מדוע אינכם אוכלים". ענה ר"מ, "מפני שאין אנחנו יכולים לאכול", (מקור ד"ז למימר על עצמו לשון רבים, הוא בספר חסידים סעי' ט"ו, דמשה אמר ליהושע בחר לנו אנשים והקב"ה אמר לישעיה את מי אשלח ומי ילך לנו, מכאן למדה תורה דרך ענוה לרבנים). שאל שוב, "מדוע אינכם יכולים לאכול". ענה, "מפני שאין אנחנו ישנים", ע"כ אין לנו כח לאכול. שאל, "והא גופא קשיא, מפני מה אינכם ישנים". ענה, "מפני שאין אנחנו יכולים לישן". שאל, "מדוע אינכם יכולים לישן". ענה, " מפני שאנו שומעים אנחות כבדות וזה מפריענו לישן". שאל, "האנחות של מי הם". אמר, "קולו של משיח הוא". שאל, "מנין לכם שהוא קולו של משיח", ענה ר"מ, "בילדותינו נסענו עם אבינו למקום מסויים, ונעצרנו באכסניא על הדרך. הופיע לעינינו זקן אחד וביקש ליכנס לאבינו. הכנסנוהו לחדר אבינו, ואבינו קיבל אותו בסבר פנים יפות והתייחד עמו זמן רב, בצאתו ליוהו אבינו, ומפני שהזקן הי' חלש ושחוח, קשתה עליו העליה על חמורו שעמד בחוץ. גחין אבינו ועלה הזקן על אבינו וממנו על החמור. כשנסע הזקן, שאלנו את אבינו, "מי הי' אותו זקן שנכנעת וחרדת לקראתו כל כך". השיב אבינו, "משיח צדקינו הוא". והנה כי סליק בדרגא על גב אבינו השמיע הזקן אנחה כבידה בשביל שעדיין בן דוד לא בא. ומני אז שומעים אנו אותה אנחה מהדהדת ומצלצלת באזנינו ומונחת בנו כקופסא ואין אנחנו יכולים להסיח דעתנו ממנה. וזה כואב לנו ומפריענו לישן". (אדמור"י טשערנאביל)

גם להרה"ק מראדושיץ נסע והי' מבחירי תלמידיו. הוא סיפר שראה שבא לפני הרה"ק מראדושיץ עשיר ממדינת אשכנז בעל מגולח זקן עם בנו יחידו דאישתקל מילוליה. ויתחנן לפני הרבי לברכו שיושע ואמר שמוכן ליתן את כל חללא דעלמא על מנת שיתרפא בנו האילם. רמז לו הרבי שיקבל עליו שמהיום והלאה לא יגלח עוד את זקנו. התנצל האיש כי ממקום שיצא משם כולם הולכים מגולחי זקן, ואי לא יגלחנו אף הוא, יהא בעיניהם כמשתגע. רמז לו הרבי עוד פעם כי באם יבטיח לגדל זקנו יוושע, ואי לא לא. בע"כ הסכים האיש והבטיח. והגיש את בנו האלם להרבי ונתן לו הרבי איזה סגולה, אח"כ פתח הרבי גמרא בבא קמא שהי' מונח לפניו והראה לו באצבעו לומר, ויאמר הבן כל מלה ומלה כנקודתו כאלו הי' בר אוריין. ומאז דיבר כאחד האדם. האב השתומם מן המראה ומרוב שמחתו פיזר צדקה הרבה מאד. ובבואו לעירו נתקדש שם שמים בפרסומי ניסא, ואנשי העיר שהוצרכו לישועה נסעו לראדושיץ בבטחון גמור. וסיים ר' ארון: "גדול הי' נס האחרון יותר מן הראשון". על זה שהתחיל לדבר אין כל כך חידוש אצלי כי ידעתי כי מלומד בנסים הוא. אבל מה שאמר הלשון שבגמרא היטב בלי גמגום כאלו הי' בר אוריין גמור מאז מעולם, זהו פליאה עצומה. כי בטח לא היה האי אילם כהני תרי אילמי דהוו בשבבותיה דרבי דהוי יתבי בבי מדרשא וכו' (בחגיגה דף ג)

(נפלאות הסבא קדישא)

ה"קדושת ציון" מבאבוב הי"ד נסע פעם להרגיע למנוחת הנפש לכפר רחוק. בחזרתו אחר כמה שבועות, המתינו עליו מאות מתלמידיו וחסידיו. בצאתו מהרכבת ראה כי נעליהן של החסידים מלאים טיט ורפש כי ימים אחדים לפני זה ירדה מטר רב על פני האדמה. עמד הרבי מבאבוב ושאל, "מאי קרה עם עולם שלי. הלא ידעתם כי רצוני שבחוריי יהי' להם צלם יהודים. הן עובדא ידענא, כי ר' ארון מקראקא בצאתו מבית מדרשו בקראקא אחר עריכת חצות הלילה, ראה והנה רוכלים אורחי פורכי באים לבית המדרש. וישאל להם מאי מטרתם, ויגידו לו כי רצונם ללון פה הלילה. הסכים ונתן להם חבילה של תבן לשכב עליה, והלך לדרכו. בבוקר בבואו להתפלל ראה כי הדלים כבר עזבו את הבית והשאירו אחריהם בית המדרש מזוהם ותבן מפוזר ומפורד על כל הארץ כמו להבדיל דיר. פתח ר' ארון ואמר למקורביו, "הנה לכל יהודי צריך להיות סדר. בקומו בבוקר הטילו עליו חז"ל חובה ליטול את הידים משום נקיות פן נגע בידיו העסקניות בבשר מטונף, אח"כ כשלובש בגדיו לימדוהו חז"ל ללבוש תחלה של ימין ואח"כ של שמאל. אח"כ חייבוהו לנקות את גופו. ואח"כ הולך להתפלל ופותח בסדר של ברכות השחר מסודרים בדיוק זה אחר זה. וכן הלאה על כל היום ועל כל ענין שהוא עוסק בו, הסדר הוא העמוד העוזרו לעשות הכל במנוחת הנפש ובהצלחה. והנה אדם דן קל וחומר בעצמו לאמר כי על אחת כמה וכמה פה, מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים, ודאי צריכים לשמור על טהורתה וזכותה. והרוצה לישן חייב לייחד לו בסדר קרן זוית ולישן שם, ובטרם צאתו ינקה ויאסוף את כל התבואה למקום אחד מסודר הדק היטב. ולא כן עשו הני אינשי מרוב בלבולם וטשטושם ואפס הנקיון, ועברו על דת משה ויהודים, אמור מעתה כי צריך לבדוק אחר אנשים האלה. כאשר סיים הרבי מבאבוב את הדברים, מהר שטו העם ורצו לקנות להם מברשות לנקות את נעליהם.

פעם נסע לרבי ארון, רבי דוד צבי שלמה בן רבי אלעזר מענדל בן רבי משה מלעלוב זצ"ל בימי חורפו. בהגיעו לביתו בערב ש"ק, לא הי' ר' ארון שם בעת ההיא. הניח רבי דוד'ל חפציו ותרמילו בבית [של ר' ארון] והלך לו לביהמ"ד. כבוא ר' ארון וראה חפצים של מישהו, הקפיד על שפלוני שאל ביתו שלא מדעת, ויקח את הכל והשליכם החוצה אל הרחוב. אחר רגעים אחדים חזר ר' דוד'ל וראה מה שעשה לו ר' ארון. ר' ארון ראהו ושאלהו מי הוא. וימאן להגיד לו. והפציר בו ר' ארון מאד עד שהשיב לו. אז הזמינו שישבות אצלו על שבת קודש. ויאמר ר' דוד, "אין רצוני להיות אצלכם כי זרקתם חפצי בחוץ", ענה ר' ארון, "לא ידעתי כי היו חפצים שלכם". א"ל ר' דוד, "אהי' אצלכם על מנת שתבטיחו לי שמהיום והלאה לא תשליכו עוד חפצי שום אדם". ר' ארון טייל אנה ואנה בחדרו עטוף בשרעפיו זמן מה עד שקרא, "כן הנני מסכים והנני מבטיח לכם". וישבות שם. ולפלא כי בבוקר ההוא בערב שבת אמר הה"צ ר' אלעזר מענדל מלעלוב בירושלים עיה"ק למקורביו, "הן בני צריך רחמים רבים", כי צפה ברוה"ק שבנו מתוכח עם הצדיק ר' ארון, ונפחד שלא יקפיד עליו ח"ו ויזיק לו.

(תפארת בית דוד)

ר' ארון הגיע לגבורות והאריך ימים מאד עד שהי' נקרא בפי כל "סבא קדישא". יצתה נשמתו בטהרה ביום ז' כסלו שנת תרמ"ב בשיבה טובה קרוב לתשעים.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הילולא דצדיקיא

ערש"ק י' כסלו

רבי משה יוסף ואהרמן מטבריה ב"ר אברהם דוד אב"ד בוטשאטש. **תרי"ח**
רבי פנחס מנחם אלעזר יוסטמאן מפילץ ב"ר בנימין אליעזר. (שפתי צדיק) **תרפ"א**
רבי משה מרדכי ב"ר צבי חיים עפשטיין. (ר"י סלבודקה וחברון) (לבוש מרדכי) **תרצ"ד**
רבי מנחם נחום פרידמאן מהוסיאטין-למברג הי"ד ב"ר שלום יוסף. **תש"ג**
רבי איסר זלמן מלצר ב"ר ברוך פרץ. (אבן האזל) **תשי"ד**

י"א כסלו

רבי יעקב יצחק הלוי לנדא אב"ד דוקלא ופרעשבורג ב"ר יקותיאל זלמן. (אמרי רבבי, מעיני הישועה) **תקכ"ג**
[מכונה ר' איציק'ל דוקלער]
רבי יצחק פרידמאן מסדיגורה - רימנוב ב"ר ישראל. **תרפ"ה**
רבי יצחק טוויערסקי הי"ד מאזאריניץ בעלץ ב"ר ברוך מאיר. [חתן רבי ישראל מאלעסק] **תש"א**

י"ב כסלו

רבי שלמה ב"ר יחיאל לוריא. (המהרש"ל מלובלין) **של"ד**
רבי יצחק חזקיה לאמפרונטי ב"ר שמואל. (פחד יצחק) **תקי"ז**
רבי אברהם דב מאוברישט ב"ר דוד המגיד מחמלניק. (בת עין) **תר"א**
רבי אהרן קוטנא אב"ד טאטוס ב"ר יוסף. (משנת אהרן, שארית יוסף) [תלמיד החת"ס] **תרל"ד**
רבי משה ב"ר מרדכי וועבער. [רב חסידי בעלזא בבני ברק] **תשפ"א**
רבי יעקב סופר אב"ד כתב סופר ערלויא ביתר ב"ר יוחנן מערלויא. **תשפ"ו**

י"ג כסלו

רבי שלמה זלמן יוסף פרענקל מוויעליפאלי ב"ר אברהם מפטשאנוב. **תרי"ח**
רבי דוב בער פרידמן מלעווא ב"ר ישראל מרוזין. **תרל"ו**
רבי ישראל אריה פרענקל מפרימשלאן ב"ר צבי מסדילקוב. **תרנ"א**
רבי ישראל טאוב ממודז'יץ ב"ר שמואל אליהו מזוואלין. (דברי ישראל) **תרפ"א**
רבי ישראל פרידמאן מטשורטקוב ב"ר דוד משה. (קו' עטרת ישראל, ישמח ישראל, גנזי ישראל, תפארת ישראל, נזר ישראל) **תרצ"ד**
רבי יחיאל מיכל האגר מהורדנקא הי"ד ב"ר ברוך מויזניץ. **תש"ב**

י"ד כסלו

ראובן בן יעקב. **ב"א שי"ז**
רבי מנחם נחום פרידמאן משטעפינעשט ב"ר ישראל מרוזין. **תרכ"ט**
רבי יעקב יצחק מזאבנא ב"ר ישראל אלימלך. **תרנ"ב**

ט"ו כסלו

רבינו יהודה הנשיא בן רבן שמעון בן גמליאל. **ג"א תתקנ"ד**
רבי משה ב"ר לייב קן אב"ד דארמשטאט. [חתן ר"ש ווערטהיימער אב"ד ווינא] **תקכ"ב**
רבי יחיאל מיכל מברעזינא ב"ר דוד הלוי מסטעפין. **תר"ט**
רבי שמחה בונים בן ר"ב אברהם שמואל בנימין סופר. (שבט סופר) **תרס"ז**
רבי דוד טווערסקי מסקווירא ב"ר יצחק. **תר"פ**

ט"ז כסלו

רבי יהושע יצחק יאיר אב"ד זוראוונא [מלפנים ראב"ד דוקלא, ולבוב] **ב"ר יעקב הורוויץ מבראד**. (אמונות ודעות) **תרי"א**
רבי מנחם קאליש מאמשינאוו ב"ר יעקב דוד. **תרע"ח**
רבי חיים ישעי' שניאורסאהן אב"ד פאריטש וראמנץ ב"ר שלום דובער מרציצא. **תרפ"א**
רבי שאול יחזיקיה אלעזר טויב ב"ר ישראל ממודזיץ. (אמרי שאול, ישא ברכה) **תש"ח**
הגאבי צדקה רבי דוד יהודה [ר' דוד לייב] **שוואַרץ ב"ר אשר**. **תש"ס**
רבי חיים יעקב מנחם שווארץ ב"ר עזריאל. (ויחי יעקב) [חבר הבד"ץ דק"ק צאנז, ורב המרכז רפואי לניאדו] **תשפ"ג**

י"ז כסלו

רבי יחיאל מיכל פינ'ניק מברזא ב"ר דוד מסטעפין. **תר"ט**
רבי יוסף יוזל הורביץ ב"ר שלמה זלמן. (הסבא מנובהרדוק) **תר"פ**
רבי רפאל חיים שלמה היימן ב"ר מיכל. [העילוי מפאריטש, ר"מ ומשפיע בישיבת כנסת בית יצחק, אצל החפץ חיים, ובתורה ודעת] **תש"ה**
רבי שלום הכהן בראנדער ב"ר דוד. (ראש ישיבת בעלזא) (לשוח בשדה, חוקת היום) **תש"ס**

זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

נשגר בזה בהדרת כבוד למעכ"ת

מרן ראש הישיבה שליט"א

ובנו מורנו הרה"ג ר' **בעריש שניאורסון** שליט"א

ר"מ בישיבה"ק

לרגל השמחה במעונם בהולדת הנין - הנכד שיחי'

בן לחתנו האברך כמדרשו

מו"ה **חיים אליהו גולדמאן** שליט"א

יה"ר שיזכו להכניסו בבריתו של אאע"ה בעתו ובזמנו, ולגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט, ויראו ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך אושר ועושר וכבוד

וכט"ס אכי"ר.

לעילוי נשמת האשה החשובה

מרת **בלימא זעלמאן** ע"ה

בת רבי משולם זושא ז"ל

נלב"ע י"א כסלו תשס"ז ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י בנה הרה"ח ר' **משולם זושא** שליט"א

כוס תנחומין

למע"כ בוגרי ישיבה"ק היקרים והנעלים

הרב **אברהם חיים הופמן** הי"ו

והרב **יעקב צבי הופמן** הי"ו

על פטירת אמם האשה החשובה

מרת **שרה רות** ב"ר **אהרן** ע"ה

נלב"ע כ"ו חשון תשפ"ז

המקום ינחם אותם ואת כל המשפחה הרוממה בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיפו לדאבה עוד, ומעתה ששון ושמחה ישמע במעונם כל הימים אכי"ר.

כוס תנחומין

למע"כ ידידינו מחשובי מתפללי ישיבה"ק

הרה"ח ר' **ישעי' רוזנברג** שליט"א

על פטירת אחותו האשה החשובה

מרת **גיטל** ב"ר **חיים מנחם מענדל** יצ"ל

המקום ינחם אותו ואת כל המשפחה הרוממה בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיפו לדאבה עוד, ומעתה ששון ושמחה ישמע במעונם כל הימים אכי"ר.

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

נשגר בזה מעומק הלב לתלמידי וידידי הישיבה הע"י שהשמחה במעונם

הרב **חיים הייליפרין** – אב"ד דברי חיים, לאנדאן — **לרגל הולדת הנינה תחי' ונישואי הנכדה תחי' בשעטומ"צ**
הרב **מנחם מענדל טווערסקי** – מטרסיק, לונדון — **לרגל הולדת הנין והנינה שיחיו בשעטומ"צ**
הרב **יהושע לברמאן** – ר"י שומרי החומות וראש כולל היכל המשפט, בני ברק — **לרגל הולדת הנינה תחי' בשעטומ"צ**
הרב **יצחק בידרמן** – כקש"ת אדמו"ר מלעלוב, ירושלים — **לרגל נישואי הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **ברוך הגר** – כקש"ת אדמו"ר מאטניא, בני ברק — **לרגל נישואי הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **נפתלי האגר** – מאנסי — **לרגל נישואי הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **משה יהודה לייב היילפרין** - אב"ד בית שמואל ראדומישלא, לונדון — **לרגל נישואי הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **יודל טויבער** - משגיח בישיבה"ק, ביתר עילית — **לרגל נישואי הנכדה תחי' בשעטומ"צ**
הרב **אברהם דוב טוועסקי** – אב"ד ראחמיסטרויוקא, מאנסי — **לרגל נישואי הנכדות שיחיו בשעטומ"צ**
הרב **יעקב ישראל ישורון דובין** – כקש"ת אדמו"ר מבריידוביץ, ב"פ — **לרגל אירוסי הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **פנחס משה טאוב** – כקש"ת אדמו"ר מקומזמיר, ב"ב — **לרגל אירוסי הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **יואל רייצער** – לונדון — **לרגל אירוסי הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **אלישע הלברשטאם** – כקש"ת אדמו"ר מגאראלין, בני ברק — **לרגל אירוסי הנכדה תחי' בשעטומ"צ**
הרב **פנחס מרדכי קוריץ** – מרביץ תורה בישיבה"ק, ירושלים — **לרגל אירוסי הנכדה תחי' בשעטומ"צ**
הרב **מנחם בן ציון גוטפארב** – ירושלים — **לרגל אירוסי הנכדה תחי' בשעטומ"צ**
הרב **חיים לינצצקי** – ירושלים — **לרגל אירוסי הנכדה תחי' בשעטומ"צ**
הרב **אליעזר מערלין** – לונדון — **לרגל אירוסי הנכדה תחי' בשעטומ"צ**
הרב **מנחם אליעזר מוזס** – ירושלים — **לרגל הכנס הנין שיחי' לעותומ"צ בשעטומ"צ**
הרב **יצחק יחיאל פאנעט** – כקש"ת אדמו"ר מדעעש, בני ברק — **לרגל הכנס הנכד שיחי' לעותומ"צ בשעטומ"צ**
הרב **חיים לייפער** – כקש"ת אדמו"ר מטעמשוואר, בני ברק — **לרגל הכנס הנכד שיחי' לעותומ"צ ואירוסי הנכד בשעטומ"צ**
הרב **יעקב ויינגרטן** – ר"מ ישיבת ראחמיסטרויוקא, ירושלים — **לרגל הכנס הנכד שיחי' לעותומ"צ בשעטומ"צ**
הרב **אליעזר גרוסמן** – ר"י מגדל אור ומו"ץ דק"ק סעטרס ויזניץ, חיפה — **לרגל הכנס הנכד שיחי' לעותומ"צ בשעטומ"צ**
הרב **דוב בעריש שניאורסון** – ר"מ בישיבה"ק, ירושלים — **לרגל הולדת הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **אברהם יהושע העשיל גולדמאן** – ראש כולל באבוב, אנטווערפן — **לרגל הולדת הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **יונתן שטייף** – מאנסי — **לרגל הולדת הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **יאיר אדלר** – אשדוד — **לרגל הולדת הנכד שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **נחמן צבי מערלין** – לונדון — **לרגל הולדת הנכדה תחי' ואירוסי הבת תחי' בשעטומ"צ**
הרב **טוביה ליברמן** – ר"מ ישיבת פני מנחם, ירושלים — **לרגל הולדת הנכדה תחי' בשעטומ"צ**
הרב **ברוך רובין** – מאנסי — **לרגל אירוסי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **דוב בעריש רייצער** – מאנסי — **לרגל אירוסי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **דוד מאניש מרגליות** – לונדון — **לרגל נישואי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **מרדכי אייזען** – מליזענסק, ב"פ — **לרגל נישואי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **זאב דוב בריסטובסקי** – סטטען איילנד — **לרגל נישואי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **יחמיאל ראבינאוויטש** – ירושלים — **לרגל נישואי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **צבי ברינער** – לונדון — **לרגל נישואי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **יעקב שמואל סיגעל** – אדה"ב — **לרגל נישואי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **חיים אלימלך בלומנבערג** – אדה"ב — **לרגל נישואי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **אליעזר הערש שפירא** – מאנסי — **לרגל נישואי הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **דוד היילפרין** – רר"י ויזניץ, לונדון — **לרגל נישואי הבת תחי' בשעטומ"צ**
הרב **אלימלך גוטפריינד** – בני ברק — **לרגל נישואי הבת תחי' בשעטומ"צ**
הרב **דוד גראס** – ב"פ — **לרגל נישואי הבת תחי' בשעטומ"צ**
הרב **אלישע הלברשטאם** – מנצ'סטער — **לרגל נישואי הבת תחי' בשעטומ"צ**
הרב **שלום אוברלענדער** – ק. הבעש"ט, פ"ת — **לרגל הכנס הבן שיחי' לעותומ"צ בשעטומ"צ**
הרב **יעקב דוד ברקוביץ** – אלעד — **לרגל הכנס הבן שיחי' לעותומ"צ בשעטומ"צ**
הרב **דוד דוב בער דאווידאוויטש** – ירושלים — **לרגל הולדת הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **חיים אליהו גולדמאן** – נכד מרן ראש הישיבה שליט"א, ירושלים — **לרגל הולדת הבן שיחי' בשעטומ"צ**
הרב **יחזקאל ארנסטר** – צפת - אשדוד — **לרגל הולדת הבת תחי' בשעטומ"צ**
הבה"ח כמר **שאול שטערן** – בני ברק — **לרגל אירוסיו בשעטומ"צ**
הבה"ח כמר **משולם זישא שטערן** - ירושלים — **לרגל נישואיו בשעטומ"צ**
הבה"ח כמר **אברהם אלטר פריעדמאן** – רמה ד' בית שמש - מאנסי — **לרגל נישואיו בשעטומ"צ**